

NORDISKA HANDIKAPPFÖRBUNDET

c/o DHR, Box 43, 123 21 FARSTA, Sverige

Koordinator wenche.willumsen@dhr.se, tfn +46 70 742 29 34

Till ansvariga ministrar i de nordiska
länderna

För kännedom: Nordiska Ministerrådet
Nordiskt Valfärdscenter

Vi vill ha livshjälp och inte dödshjälp!

I april höll Nordiska Handikappförbundet, NHF, sitt styrelsemöte och årliga seminarium. NHF är ett mångårigt nordiskt samarbete av fem organisationer av personer med i huvudsak nedsatt rörelseförmåga. Utifrån vår samlade erfarenhet av att leva med normbrytande funktionalitet i form av nedsatt rörelseförmåga träffas vi årligen och utbyter kunskap och tipsar varandra om möjliga verktyg i kampen för ett jämlikt liv för våra medlemmar.

Vid seminariet i år – med rubrik – *”Rätt att leva? Eller bara rätt att dö? – om dödshjälp”* förmedlades kompetens och åsikter för och emot aktiv dödshjälp. Svenska statens Medicinetiska råd presenterade sin sammanställning över olika modeller av aktiv dödshjälp, som praktiseras runt om i världen. Olika föreläsare gav sin åsikt för och emot aktiv dödshjälp. Vi fick en genomgång av de lagliga vägar för dödshjälp, som idag finns i Beneluxländerna.

Genom det här brevet till er, som är ansvariga i respektive nordiskt land, vill vi från Nordiska Handikappförbundet lyfta och vädra vår oro, vi vill understryka vår uppfattning, att när – inte om – frågan om aktiv dödshjälp kommer på den politiska agendan, då vill vi som lever med funktionsnedsättningar bli involverade i debatten, ges rätt att ge våra erfarenheter i de utredningar och undersökningar som genomförs. Vi menar, att vi besitter unik kompetens, när det gäller att välja livet före döden – och den vill vi få möjlighet att lyfta fram och dela med oss av.

Frågan om aktiv dödshjälp dyker upp då och då i den allmänna debatten. Genom åren har vi som enskilda förbund förhållit oss lite olika i frågan, allt från att den inte varit uppe till diskussion alls till att förbund sedan många år tillbaka tagit starkt avstånd från aktiv dödshjälp. Orsaken till våra medlemsförbunds avståndstaganden är de risker vi upplever, att vi står inför om aktiv dödshjälp införs också i våra länder. Vi lever i tider av neddragningar i de sociala välfärdssystemen, försämringar av möjligheter och livskvalitet som, våra medlemmar vittnar om. I tider där den



generella välfärdspolitiken ifrågasätts. Om människor med stora behov av samhälleliga insatser inte får dessa tillgodosedda, riskerar människor att då välja döden för att inte "vara till besvär", frågar vi oss? Kommer andra runt oss anse att våra liv inte är lika mycket värda? Vad händer med människosynen i samhällen, där det gläntas på den här dörren. Vi menar, att förväntningar på ett fullt fungerande liv kan leda till, att människor inte tror, att livet har ett värde – också när det inte är "perfekt". Många människor berättar om, hur de före svåra olyckor lätt hade kunnat underteckna ett dokument om aktiv dödshjälp, om de hamnade i en situation – som den de sedan faktiskt hamnade i – och upptäckt att livskvalitet inte var en så enkel fråga, som de först trott. Vi känner oro för att, om värderingar, som medger aktiv dödshjälp, får fäste, så leder det till, att gränserna flyttas efterhand, att till slut är det endast en perfekt fungerande människa, som anses ha fullt människovärde. Vi är seriöst oroad för ett sådant "sluttande plan". Det vi hör från vissa håll, där aktiv dödshjälp praktiseras, skrämmer oss, och vi frågar oss, kommer vi att få en sådan utveckling också här i Norden? Vi hoppas inte det. Verkligen inte.

Vi vill till sist göra klart, att vi talar om aktiv dödshjälp, inte den smärtlindring, som ges till svårt sjuka vid palliativ vård i livets slutskede.

Stockholm i maj 2018

För Nordiska Handikappförbundet, NHF

Rasmus Isaksson,
ordförande NHF och DHR Sverige

Wenche Willumsen
koordinator NHF

Övriga i NHFs styrelse:

Susanne Olsen,
Landsformand Dansk Handicap Forbund

Arne Lein,
Forbundsleder Norges Handikapforbund

Pekka Tuominen,
Hedersordförande Invalidförbundet rf, Finland

Bergur Þorri Benjamínsson,
Landsformand Sjalfsbjörg landssamband fatlaðra, Island